

DAVČNO OBDOBJE PO ZDDPO-1

Pojasnilo DURS, št. 42302-26/2005, 11. 2. 2005

Ena od pomembnih novosti, ki jih prinaša novi Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 40/04, 54/04 - ZDavP-1, 70/04 - popr. in 139/04), v nadaljevanju: ZDDPO-1, na področju obračunavanja davka, zadeva opredelitev davčnega obdobja, za katero se obračunava davek po tem zakonu. 10. člen ZDDPO-1 namreč poleg načelne opredelitve, da je davčno obdobje enako koledarskemu letu, dopušča tudi možnost, da davčni zavezanec sam izbere, ali bo njegovo davčno obdobje enako poslovnemu letu, ki pa ne sme presegati obdobja 12 mesecev. O takšni izbiri mora davčni zavezanec poprej obvestiti davčni organ, izbranega davčnega obdobja pa ne sme spreminjati sedem let.

V zvezi s tem novi Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04, 57/04 - ZDS-1, 109/04 - odl. US, 128/04 - odl. US in 139/04), v nadaljevanju: ZDavP-1, v 352. členu podrobneje določa roke in način posredovanja in obravnave obvestil o spremembi davčnega obdobja:

- v skladu s prvim odstavkom tega člena mora davčni zavezanec o nameravani spremembi davčnega obdobja obvestiti pristojni davčni organ z vlogo, ki jo mora predložiti pristojnemu davčnemu organu vsaj 45 dni pred dnem, s katerim se bo začelo novo davčno obdobje;
- za davčnega zavezanca, ki začne opravljati dejavnost na novo, pa drugi odstavek tega člena določa, da mora o izbiri, ali bo njegovo davčno obdobje poslovno leto, ki se bo razlikovalo od koledarskega leta, pisno obvestiti pristojni davčni organ ob predložitvi prijave za vpis v davčni register.

Navedena določba prvega odstavka 352. člena ZDavP-1 velja tako za obstoječe davčne zavezanke, ki bodo želeli dosedanje davčno obdobje, to je koledarsko leto, spremeniti v poslovno leto, ki se bo razlikovalo od koledarskega leta (to je ob prvi spremembi davčnega obdobja), pa tudi pri poznejših prehodih na drugačno davčno obdobje (na primer z davčnega obdobja, ki je poslovno leto, nazaj na koledarsko leto ali na poslovno leto, ki se začne in končuje drugače). Po določbi tretjega odstavka 352. člena ZDavP-1 mora davčni organ na podlagi obvestila iz prvega in drugega odstavka tega člena v davčnem registru pri davčnem zavezancu označiti spremenjeno davčno obdobje oziroma začetno davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, in datum začetka tega obdobja. Davčni organ mora o tem obvestiti davčnega zavezanca najpozneje v 15 dneh od dneva prejema vloge.

Z vidika davčnega organa zagotavlja navedena ureditev nemoten nadzor pravilnosti obračunavanja davka od dohodka pravnih oseb, ki se plačuje na podlagi samoobdavčitve. V zvezi s tem je treba posebej opozoriti tudi na določbe ZDavP-1, ki določajo obveznost davčnega zavezanca za predlaganje davčnega obračuna ob spremembi davčnega obdobja:

- pri prehodu na davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta (to je ob prehodu s koledarskega leta na poslovno leto), mora davčni zavezanec predložiti davčni obračun najpozneje v treh mesecih, skupinski davčni obračun pa najpozneje v štirih mesecih po začetku poslovnega leta. Davčni obračun v tem primeru velja za vmesno obdobje med prejšnjim in novim davčnim obdobjem, to je od konca koledarskega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja (poslovnega leta), ki se razlikuje od koledarskega leta (četrty odstavek 341. člena ZDavP-1);
- pri prehodu na davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta (to je ob prehodu s poslovnega leta, ki se razlikuje od koledarskega leta, na koledarsko leto), mora davčni zavezanec predložiti davčni obračun najpozneje v treh mesecih, skupinski davčni obračun pa najpozneje v štirih mesecih po začetku koledarskega leta. Davčni obračun za vmesno obdobje med prejšnjim in novim

davčnim obdobjem v tem primeru velja za obdobje od konca poslovnega leta do začetka novega davčnega obdobja, ki je koledarsko leto (peti odstavek 341. člena ZDavP-1);

- pri prehodu z davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, na drugo davčno obdobje, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta (to je ob prehodu z enega poslovnega leta na drugo poslovno leto), mora davčni zavezanec predložiti davčni obračun najpozneje v treh mesecih, skupinski davčni obračun pa najpozneje v štirih mesecih po začetku drugega davčnega obdobja. Davčni obračun v tem primeru velja za obdobje od konca prejšnjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, do začetka drugega davčnega obdobja, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta (šesti odstavek 341. člena ZDavP-1).

Dodajamo, da je v navedenih primerih prehoda na izbrano davčno obdobje pri sestavljanju davčnih obračunov za ustrezno vmesno obdobje treba upoštevati tudi 86. člen ZDDPO-1, po katerem so v tem obdobju dohodki zavezanca obdavčeni tako, kakor da bi bilo to celotno davčno obdobje.